

HRVATSKI
NOGOMETNI
SAVEZ

CROATIAN FOOTBALL FEDERATION

AKCIJSKI PLAN

BORBE PROTIV RASIZMA I DISKRIMINACIJE

OŽUJAK, 2016.

**HRVATSKI
NOGOMETNI
SAVEZ**
CROATIAN FOOTBALL FEDERATION

SADRŽAJ

Predgovor	3
1 Uvod i analiza stanja	4
1.1. Uvod	5
1.2. Rasizam i diskriminacija u hrvatskom nogometu	6
1.3. Postojeći zakonski okvir za borbu protiv diskriminacije i rasizma	9
1.4. Strategija Fife i Uefe	10
2 HNS protiv rasizma i diskriminacije: Propisi, kontrola i sankcije	12
2.1. Pravilnici i disciplinske mjere	13
2.1.1. <i>Pravilnik o sigurnosti na nogometnim utakmicama</i>	14
2.1.2. <i>Disciplinski pravilnik</i>	15
2.1.3. <i>Pravilnik o licenciranju klubova</i>	16
2.2. Sigurnost i zaštita na stadionima	17
2.3. Povjerenici za sigurnost i aktivnosti s klubovima	18
2.4. Suradnja s Ministarstvom unutarnjih poslova	20
2.5. Suradnja s drugim državnim institucijama i civilnim organizacijama	21
3 HNS protiv rasizma i diskriminacije: Prevencija	22
3.1. Moja tribina	23
3.2. Suradnja sa Svjetskom organizacijom Roma	24
3.3. Kampovi nacionalnih manjina	25
3.4. Edukacija, rad s mladima i organizacija događaja	26
3.5. Povezivanje s drugim organizacijama	27
3.5.1. <i>Suradnja s organizacijom FARE</i>	28
3.5.2. <i>Suradnja s organizacijom CAFE</i>	29
3.5.3. <i>Suradnja s Klubom navijača Uvijek vjerni</i>	29
4 Ciljevi Akcijskog plana	30
4.1. Ciljevi Akcijskog plana	31
4.2. Praćenje provedbe Akcijskog plana	31

PBZ

INA

santa

Zagreb

www.anic-holding.com

BNN TOURS

autotrans.hr

PREDGOVOR

Hrvatska nogometna reprezentacija i hrvatski nogometaši dali su značajan doprinos promociji hrvatske države u proteklih 25 godina. Nastupima na velikim natjecanjima, a posebno osvajanjem brončane medalje na Svjetskom prvenstvu 1998. godine, Vatreni su cijelom svijetu predstavili Hrvatsku kao mladu, ambicioznu, ponosnu, talentiranu i hrabru naciju. Istodobno, naši navijači su svojom vjernošću, potporom i obučeni u crveno-bijelu šahovnicu postali cijenjena i iznimno prepoznatljiva navijačka skupina.

Nažalost, posljednjih godina skupina huligana svojim aktivnostima nastoji narušiti mukotrpo građen ugled hrvatskog nogometa i hrvatskih navijača. Koketiranje s rasizmom, diskriminacijom i veličanjem totalitarnih režima, fizičko i verbalno nasilje, širenje govora mržnje i drugi oblici netolerancije i netrpeljivosti postali su teško iskorjenjiva pojava na hrvatskim stadionima, kako u domaćem prvenstvu tako i na utakmicama hrvatske reprezentacije.

Incidenti koje izazivaju huligani imaju brojne negativne efekte – sprječavaju dolazak drugih navijača na stadione, financijski su veliki teret klubovima i Savezu, kreiraju negativni stav neutralne javnosti i medija prema nogometu, udaljuju potencijalne sponzore i partnere od ulaganja u nogomet, uništavaju stadionsku infrastrukturu i ruše atmosferu na utakmicama.

Hrvatski nogometni savez ima nultu stopu tolerancije prema takvim pojavama te je i ovaj Akcijski plan borbe

protiv rasizma i diskriminacije kreiran kako bi pomogao suzbiti neprilično ponašanje na stadionima. Savez, klubovi i nogometaši već su na različite načine pokušavali dati doprinos borbi protiv takvih oblika ponašanja – kako kroz propise i regulativu tako i kroz edukacijske i PR projekte.

Vjerujemo u još bolju suradnju s državnim organima kako bi se postojeća zakonska regulativa mogla još bolje primjenjivati u praksi jer je nužno sa stadiona udaljiti one koji izazivaju incidente; tek onda kroz edukaciju, komunikaciju i prevenciju možemo izazvati pozitivne promjene u ponašanju na nogometnim tribinama.

Akcijski plan borbe protiv rasizma i diskriminacije bit će dobra podloga Hrvatskom nogometnom savezu za daljnji rad u suzbijanju nepoželjnih pojava na tribinama. Rukovodstvo Saveza dat će maksimalnu potporu odgovornim pojedincima i odjelima za provedbu Akcijskog plana te sam duboko uvjeren kako angažiranim radom možemo vratiti fokus s tribina na travnjake te da ćemo ponovno moći s ponosom reći kako Hrvatska ima najbolje navijače na svijetu.

Budi ponosan!

**Predsjednik HNS-a
Davor Šuker**

1. Uvod i analiza stanja

1.1. Uvod

Rasizam i diskriminacija u nogometu, kao i unutar cjelokupnog društva, u potpunosti su neprihvatljivi. Nažalost, nogomet može poslužiti kao platforma za manifestaciju takvih pojava te Hrvatski nogometni savez u sklopu europske i svjetske nogometne obitelji nastavlja borbu protiv rasizma i diskriminacije uz nultu stopu tolerancije.

Globalni nogomet danas uključuje igrače i igračice sa svih kontinenata, svih nacionalnosti, rasa, etničkih pripadnosti i religija, milijuni navijača prate klubove i reprezentacije čije boje brane igrači različitog podrijetla - u skladu s modernim promjenama u brojnim društvima, izraženijima nego ikada u povijesti - ali problem rasizma i diskriminacije nije nestao. No, upravo multinacionalni i multikulturni nogomet može biti katalizator pozitivne percepcije društvenih zbivanja.

Nogometne institucije stoga moraju djelovati na odgovarajući način. Od ključne su važnosti integracija igrača, ali i navijača, bilo koje imalo diskriminirane skupine, a s obzirom na medijski

doseg nogometa u današnjem svijetu, učinak se može postići u bilo kojem području, u bilo kojem trenutku.

O energiji koju nogomet nosi dovoljno govori podatak da je više od milijarde i pol ljudi izravno ili neizravno povezano s najpopularnijim sportom na svijetu, i upravo zato nogomet mora biti dostupan svima i biti za sve.

Štoviše, upravo nogomet može započeti proces povezivanja, razgovora i stvaranja novih temelja tamo gdje drugi pokušaji ne uspijevaju, pod uvjetom da svi u nogometnom svijetu preuzmu svoj dio odgovornosti, ulogu uzora kako mladima, tako i starijima.

Raznolikost i borba protiv diskriminacije među osnovnim su postavkama rada i održivosti unutar Europske i Svjetske nogometne federacije, a Hrvatski nogometni savez, kao predstavnik hrvatskog nogometa koji se izborio za svoje ugledno mjesto na nogometnim kartama Europe i svijeta, također je sudjelovao, sudjeluje i sudjelovat će u svim aktivnostima koje pridonose boljitku, iz dana u dan.

1. Uvod i analiza stanja

1.2. Rasizam i diskriminacija u hrvatskom nogometu

2013.

Analizirajući podatke o pojavama diskriminacije na nogometnim utakmicama utvrđeno je da tijekom 2013. nije bilo trajnog prekida prvenstvenih utakmica Prve HNL ili Hrvatskog nogometnog kupa od strane sudaca zbog skandiranja uvredljivih poruka rasizma ili diskriminacije, niti je bilo takvih zahtjeva od policije prema delegatima ili sucima utakmica.

U dva je navrata od strane suca privremeno prekinuta utakmica Hrvatskog nogometnog kupa koja se igrala 18. 12. 2013. u Splitu između HNK Hajduk i GNK Dinamo, a zbog skandiranja dijela navijača „Za dom spremni“ i „Ajmo ustaše“. Zbog tih povika proveden je disciplinski postupak. Zbog istog skandiranja na utakmicama odigranim u Splitu između HNK Hajduk i NK Osijek dana 23. 11. 2013., odnosno u Zagrebu između GNK Dinamo i HNK Hajduk dana 30. 11. 2013., također je proveden disciplinski postupak pred disciplinskim sucem Prve HNL. Međutim, utakmice nisu prekidane jer je skandiranje bilo kratkotrajno i nije se ponavljalo.

Zbog uvredljivog transparenta na utakmici odigranoj dana 04. 08. 2013. u Splitu između HNK Hajduk i NK Hrvatski dragovoljac, a na

kojem je bilo napisano „Gori si od jednog cigana, mrzimo te više od ikoga, Mamiću umri!“, organizator utakmice HNK Hajduk kažnjen je novčanom kaznom u visini od 30.000,00 kn.

Četiri hrvatska kluba koja su 2013. igrala u međunarodnim natjecanjima u organizaciji Europske nogometne organizacije (UEFA) odigrala su ukupno 31 utakmicu. Za prekršaje na tim utakmicama koje su počinili gledatelji UEFA im je izrekla novčane kazne u ukupnoj visini od 293.000 eura. Od toga se 118.000 eura novčane kazne odnosi na prekršaje vezane uz diskriminaciju. Preostali prekršaji se odnose na uporabu pirotehlike na tribinama ili ulazak na teren nakon utakmice. Zbog prekršaja diskriminacije izrečena je i kazna odigravanja jedne kazne bez gledatelja, a dva puta je izrečena kazna zabrane gledatelja tribini stadiona na kojoj se okupljaju navijači.

Hrvatska „A“ nogometna reprezentacija je u 2013. godini odigrala sedam natjecateljskih utakmica i na šest utakmica su počinjeni prekršaji zbog kojih su HNS-u izrečene novčane kazne. Ukupno je izrečeno kazni u visini od 200.000 CHF. Od toga se iznos od 155.000 CHF odnosi na prekršaje diskriminacije koje su počinili navijači (skandiranje, pozdravi).

HNS nije, a prema našim podacima, to nisu činili niti klubovi, podnosio tužbe radi naknade štete. Naime, nisu utvrđeni konkretni počinitelji prekršaja zbog kojih su izricane kazne (to je

1. Uvod i analiza stanja

posebno teško utvrditi kod skandiranja), a to onemogućava traženje naknade štete sudskim putem jer je za to potrebna konkretna osoba koju se tuži.

Tijekom 2013. godine ostvarena je uspješna suradnja s Ministarstvom unutarnjih poslova RH u pogledu primjene odredbi Zakona o sprječavanju nasilja na sportskim igralištima, kao i provođenja zaključaka Nacionalnog vijeća za borbu protiv nasilja u sportu.

Stalni odbor Vijeća Europe bio je 2013. u posjeti Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom nogometnom savezu. Stalni odbor ima zadaću nadzora provedbe Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim natjecanjima, a osobito na nogometnim utakmicama. Članovi Stalnog odbora bili su na razgovorima i u GNK Dinamo i HNK Hajduk, u Klubu navijača Uvijek vjerni te su prisustvovali utakmici visokog rizika GNK Dinamo - HNK Hajduk. Izvijestili su o dobroj zakonskoj regulativi u Republici Hrvatskoj te suradnji državnih tijela.

Na utakmicama Prve HNL odigranima 19. 10. 2013. godine provedena je akcija uključenja svih klubova Prve HNL u UEFA akcijski tjedan borbe protiv rasizma. Svi igrači i suci izašli su u majicama s natpisom „Stop rasizmu i netoleranciji!“ te s transparentima koje su nosile obje momčadi s natpisom „U boji snaga tolerancije!“.

2014.

Tijekom 2014. godine zbog diskriminirajućeg uzvikivanja od strane gledatelja trajno je prekinuta jedna utakmica, i to utakmica Prve hrvatske nogometne lige igrana dana 17. 05. 2014. u Zagrebu, između GNK Dinamo i HNK Hajduk.

Isto tako, privremeno su zbog diskriminatornog ponašanja dijela gledatelja prekinute četiri utakmice Prve hrvatske nogometne lige i to:

03. 05. u Osijeku: NK Osijek - RNK Split

03. 05. u Splitu: HNK Hajduk - NK Istra 1961

11. 05. u Zagrebu: NK Lokomotiva - HNK Rijeka

11. 05. u Splitu: HNK Hajduk - NK Osijek.

Mjere privremenog i trajnog prekida utakmica zbog neprihvatljivog ponašanja - vrijeđanja, dijela gledatelja uvedene su 25. 04. 2014. od strane Hrvatskog nogometnog saveza, sukladno uputama Europske nogometne federacije (UEFA), a u dogovoru s predstavnicima Ministarstva unutarnjih poslova.

Budući da se u praksi pokazalo da predstavnici pojedinih policijskih uprava ne dopuštaju trajni prekid utakmice ili pražnjenje dijela tribina, a zbog, kako su naveli, sigurnosnih razloga, početkom prvenstva 2014/15 u praksi se prestalo sa striktnom provedbom mjera prekida,

1. Uvod i analiza stanja

već se od domaćina utakmice traži obavijest i upozorenje putem razglasa prije početka utakmice, odnosno po potrebi tijekom utakmice.

U Prvoj hrvatskoj nogometnoj ligi kažnjeno je šest klubova s ukupno 155.000,00 kn za prekršaje diskriminatornog ponašanja njihovih navijača.

Hrvatski nogometni savez je od strane Svjetske nogometne organizacije (FIFA) kažnjen novčanom kaznom u visini od 80.000 eura zbog ponašanja dijela hrvatskih navijača u Milanu na utakmici Italija-Hrvatska. Osim zbog nereda na tribinama i uporabe pirotehnike, dio navijača je istaknuo zastave i transparente s fašističkim simbolima. Kazna je izrečena kumulativno, za sve prekršaje, tako da ne znamo koliki je dio samo za prekršaj diskriminatornog ponašanja.

UEFA je zbog ponašanja navijača kaznila naše klubove GNK Dinamo, HNK Hajduk i HNK Rijeku. Zbog unošenja transparenta s diskriminacijskim simbolima od strane navijača GNK Dinamo, taj je klub kažnjen s 25.000 eura.

2015.

Tijekom 2015. nije bilo prekida utakmica zbog diskriminirajućeg ponašanja gledatelja. Naime, u praksi se pokazalo da predstavnici pojedinih policijskih uprava ne dopuštaju trajni prekid utakmice ili pražnjenje dijela tribina, a zbog, kako su naveli, sigurnosnih razloga. U prvenstvu 2015/16 nastavilo se s praksom da se od domaćina utakmice traži obavijest i upozorenje putem razglasa prije početka utakmice, odnosno po potrebi tijekom utakmice.

U Prvoj hrvatskoj nogometnoj ligi tijekom 2015. godine kažnjeno je 6 klubova za ukupno 35 prekršaja diskriminatornog ponašanja (skandiranje poruka uvredljivih po nacionalnih i rodnoj/spolnoj osnovi) njihovih navijača.

Kažnjeni klubovi su HNK Hajduk (16 puta), HNK Rijeka (11 puta), GNK Dinamo (8 puta), NK Osijek (3 puta), NK Istra 1961 (2 puta) i RNK Split (2 puta). Izricane su novčane kazne u rasponu od 6.000 kn do 35.000 kn.

U natjecanju Hrvatskog nogometnog kupa zbog uvredljivog i diskriminirajućeg skandiranja na nacionalnoj osnovi kažnjeni su GNK Dinamo i HNK Hajduk svaki po jedan put s novčanom kaznom u visini od 20.000 kn.

Hrvatski nogometni savez je od strane Europske nogometne organizacije (UEFA) kažnjen kaznom jedne utakmice bez gledatelja i novčanom kaznom u visini od 50.000 eura zbog toga što je dio navijača tijekom utakmice Hrvatska - Norveška odigrane dana 28. 03. 2015. u Zagrebu uzvikivao „Za dom spremni“. UEFA je HNS kaznila kaznom dvije utakmice bez gledatelja i novčanom kaznom u visini od 100.000 eura zbog toga što se tijekom utakmice Hrvatska - Italija odigrane dana 12. 06. 2015. u Splitu na terenu na igru pojavio oblik kukastog križa kojeg je još uvijek nepoznati počinitelj ucrtao na travnjak prije utakmice.

UEFA je zbog ponašanja navijača kaznila HNK Hajduk s.d.d. iz Splita s novčanom kaznom u visini od 15.000 eura i zabranom pristupa gledatelja na jednu tribinu na jednoj domaćoj utakmici. Naime, na utakmici FC Koper - HNK Hajduk odigranoj dana 16. 07. 2015. u Kopru navijači HNK Hajduk istakli su na stadionu rasistički transparent.

Hrvatski nogometni savez nije podnio (još) niti jednu tužbu radi naknade štete jer još uvijek nije otkriven počinitelj vandalskog čina na utakmici protiv Italije. Za prekršaje na utakmici protiv Norveške HNS je protiv nepoznatih počinitelja podnio kaznenu prijavu, ali od Državnog odvjetništva RH još uvijek nije dobiven odgovor ili informacija o stanju postupka.

1. Uvod i analiza stanja

1.3. Postojeći zakonski okvir za borbu protiv diskriminacije i rasizma

Na razini države sankcioniranje radnji koje imaju diskriminirajući i/ili rasistički element uređeno je Kaznenim zakonom i Zakonom o prekršajima protiv javnog reda i mira. Uz njih, Zakonom o sprječavanju nereda na sportskim igralištima posebno su regulirana protupravna ponašanja koja se dogode na igralištu ili na putu na ili s utakmice. Tako je tim Zakonom definirano da se, između ostaloga, protupravnim ponašanjem smatra:

- pokušaj unošenja, unošenje i isticanje transparenta, zastave ili druge stvari s tekstom, slikom, znakom ili drugim obilježjem kojim se iskazuje ili potiče mržnja ili nasilje na temelju rasne, nacionalne, regionalne ili vjerske pripadnosti;
- pjevanje pjesama ili dobacivanje poruka čiji sadržaj iskazuje ili potiče mržnju ili nasilje na temelju rasne, nacionalne, regionalne ili vjerske pripadnosti

Sankcije za prvi oblik prekršaja su predviđene u obliku novčane kazne od 20.000 do 150.000 kn ili kazna zatvora u trajanju do 30 dana. Sankcije za drugi oblik prekršaja su predviđene u obliku novčane kazne od 5.000 do 20.000 kn ili kaznom zatvora od 30 do 60 dana.

Uz sankcije, počiniteljima ovih prekršaja može se izreći jedna od zaštitnih mjera:

- zabrana prisustvovanja određenim sportskim natjecanjima na području RH uz obvezu javljanja u policijsku postaju;
- zabrana prisustvovanja određenim sportskim natjecanjima na području RH uz obvezu boravka u policijskoj postaji;
- zabrana odlaska na određena sportska natjecanja u inozemstvu na kojima sudjeluju hrvatske reprezentacije ili sportski klubovi s obvezom javljanja u policijsku postaju i

obvezom predavanja putne isprave.

Nadalje, prema istom Zakonu, sredstva javnog priopćavanja ne smiju iznositi ili objavljivati stavove uredništva ili svojih novinara koji izražavaju rasistički ili drugi nesnošljiv pristup prema nekom sportskom klubu, njegovim sportašima i njegovim navijačima. Isto tako, sredstva javnog priopćavanja ne smiju iznositi ili objavljivati takve stavove drugih osoba, osim ako istovremeno na nedvojben način osuđuju društvenu i zakonsku neprihvatljivost takvih stavova.

U praksi takvi prekršaji rijetko budu procesuirani i sankcionirani od strane državnih vlasti (policija kao podnositelj optužnog prijedloga i prekršajni sud kao donositelj presude). Više je takvih razloga: inertnost, nemogućnost identifikacije počinitelja, neujednačena praksa u pojedinim slučajevima o tome što (kakve poruke i slogani) predstavlja takvu vrstu prekršaja.

Iako je zapaženo u nekoliko navrata da sredstva javnog priopćavanja krše navedene odredbe Zakona te je u jednom ekstremnom slučaju bila i podnesena prijava, ništa se nije dogodilo. Između ostaloga, jer za takav prekršaj od strane sredstava javnog priopćavanja u Zakonu nije predviđena sankcija.

U ovom području je potrebno poduzeti i formalne i praktičke korake. Među prvima se mogu navesti, primjerice, sljedeći koraci: uvođenje sankcija za sredstva javnog priopćavanja u slučaju počinjenja prekršaja, kao diskriminaciju opisati i diskriminaciju na temelju spola ili roda i dr. Praktični koraci mogu biti poticanje ovlaštenih osoba da postupaju po Zakonu, ujednačavanje prakse, veće kazne za povratnike i sl.

1. Uvod i analiza stanja

1.4. Strategija Fife i Uefe

UEFA i FIFA kao krovne nogometne organizacije u Europi i svijetu ne prihvaćaju bilo kakav oblik rasizma ili isključivanja iz društva na temelju rase, religijske, nacionalne ili druge pripadnosti. Te su dvije organizacije, svjesne svoje odgovornosti za bolju, zajedničku nogometnu budućnost, tijekom proteklih godina započele te podržale brojne akcije i kampanje za jednakost na nogometnim terenima, kao i dodatno zaoštrile svoje propise i pravilnike kako bi suzbile bilo kakvu vrstu incidenata.

„Diskriminacija bilo kakve vrste protiv zemlje, pojedinca ili skupine ljudi, na temelju rase, boje kože, etničkog, nacionalnog ili društvenog porijekla, spola, jezika, religije, političkog ili bilo kojeg drugog stava, imetka, rodnog ili bilo kojeg drugog statusa, seksualne orijentacije ili bilo kojeg drugog razloga, strogo je zabranjena i kažnjiva suspenzijom ili isključenjem“, jasno stoji u Članku 3. Statuta Svjetske nogometne federacije.

UEFA i FIFA, preuzevši vodstvo u suzbijanju rasizma i diskriminacije, ali i svjesne da nacionalni savezi moraju preuzeti glavne uloge na područjima svoje nadležnosti, potiču na prihvaćanje planova i izrađuju jasne smjernice kako bi se postigli željeni učinci.

S tim ciljem, traži se suradnja sa svim izvršnim tijelima državnih vlasti, kao i obrazovnim

sustavima, a djelovanje nacionalnih saveza mora biti vidljivo na svim razinama nogometnih natjecanja.

Europska nogometna federacija od 2001. godine surađuje s organizacijom FARE (Football Against Racism in Europe) te je financijski potpomaže, a s 50% troškova sudjeluje se u svim antidiskriminacijskim projektima pojedinih saveza.

U bitku protiv rasizma aktivno su uključeni i navijači, često pod okriljem svojih klubova, koji također vode važne kampanje zahvaljujući svome utjecaju i infrastrukturi. Organizacija navijačkih kampanja te jasna, nedvosmislena priopćenja i osude snažan su izraz klupskih stavova koji iz svoje okoline mogu ukloniti neželjeno ponašanje. Nadalje, klubovi mogu iskoristiti svoju poziciju za privlačenje navijača svih društvenih skupina, kao i pripomoći pravilnom djelovanju zaštitarski službi, koje imaju priliku spriječiti incidente na licu mjesta.

Europska nogometna tijela na djelovanje pozivaju i medije kao dinamične nositelje informacija i promicatelje jednakosti i jedinstva. Bez medijske pokrivenosti, raznovrsni događaji ne mogu uvijek polučiti jednako kvalitetan ishod. Zato je koordinacija više društvenih struktura jedan od ključeva u antidiskriminacijskim nastojanjima.

1. Uvod i analiza stanja

U svojoj strategiji, UEFA i FIFA izdvojile su neizostavne vrijednosti, među kojima se ističu priznanje vrijednosti svakog sportaša, suprotstavljanje svakom obliku diskriminacije, odbacivanje predrasuda, prepoznavanje rasizma, suzbijanje nasilja, otvorenost sporta svima, ohrabrivanje zajedništva i roditeljska podrška djeci koja se žele baviti sportom.

Klubovi i reprezentacije potiču se na osudu rasizma putem svojih tiskanih materijala i javnog razglašenja, na zabranu promocije rasizma i

sankcioniranje vlastitih igrača u slučaju incidenata, suradnju s drugim klubovima i stvaranje zajedničkih strategija suprotstavljanju diskriminaciji na stadionima, hitno uklanjanje rasističkih poruka, omogućavanje jednakih prilika svima zainteresiranim za rad, te usuglašavanje s navijačima, sindikatima, školama, lokalnim vlastima i poslovnim subjektima te svim drugim skupinama i agencijama koje mogu provoditi proaktivne programe i podizati svijest o izbacivanju rasizma iz nogometa i društva.

2. HNS protiv rasizma i diskriminacije: Propisi, kontrola i sankcije

2.1. Pravilnici i disciplinske mjere

U okviru ove materije, na klubove se odnose odredbe Statuta HNS-a i županijskih nogometnih saveza, Disciplinskog pravilnika HNS-a i Pravilnika o sigurnosti na nogometnim utakmicama HNS-a.

Statutom HNS-a (a to su preuzeli i županijski savezi) je utvrđeno da je zabranjena

diskriminacija bilo koje vrste prema državama, osobama ili rodnim skupinama osoba temeljena na njihovoj rasi, nacionalnosti, vjeri, spolu, jeziku, političkom opredjeljenju ili bilo čemu drugome. Diskriminacija predstavlja razlog za suspenziju ili isključenje iz Saveza.

2. HNS protiv rasizma i diskriminacije: Propisi, kontrola i sankcije

2.1.1. Pravilnik o sigurnosti na nogometnim utakmicama

Pravilnikom o sigurnosti na nogometnim utakmicama HNS-a posebno se ističe jasna politika nulte tolerancije prema rasizmu kao najvećoj negativnosti koja se posljednjih godina pojavljivala na stadionima na kojima su se odvijala natjecanja u organizaciji HNS-a. Sastavni dio tog Pravilnika je i UEFA-in plan od 10 točaka kojim se nalažu postupci nogometnih klubova radi sprječavanja pojava rasizma među igračima, navijačima, dužnosnicima i službenim osobama.

U Pravilniku se nalaze i „obave“ koje trebaju poslužiti organizatorima utakmice kao dopuna u slučajevima pojave rasizma na utakmicama i koje jasno određuju postupke koji se trebaju poduzimati (od opomene preko razglasa do prekida utakmice).

Pravilnikom je predviđen postupak u slučajevima provokativnih djelovanja i rasizma. Naime, organizator utakmice zajedno s predstavnikom policije ili povjerenikom za sigurnost mora spriječiti svako provokativno ili

rasističko djelovanje gledatelja. Na svaku rasističku uvredu redari trebaju provesti svoje ovlasti i osobu koja se tako ponaša zadržati i predati policiji.

Mjere privremenog i trajnog prekida utakmica zbog neprihvatljivog ponašanja počele su se primjenjivati. Međutim, u praksi se pokazalo da predstavnici pojedinih policijskih uprava ne dopuštaju trajni prekid utakmice ili pražnjenje dijela tribina, a zbog, kako su naveli, sigurnosnih razloga. Početkom prvenstva 2014/15 u praksi se prestalo sa striktnom provedbom mjera prekida, već se od domaćina utakmice traži obavijest i upozorenje putem razglasa prije početka utakmice, odnosno po potrebi tijekom utakmice.

U praksi, nije primijećeno da zaštitari/redari, a niti policija, reagiraju na rasističke i diskriminirajuće verbalne poruke, već se samo ograničavaju da sprječavaju unošenje, odnosno uklanjanje takvih transparenta.

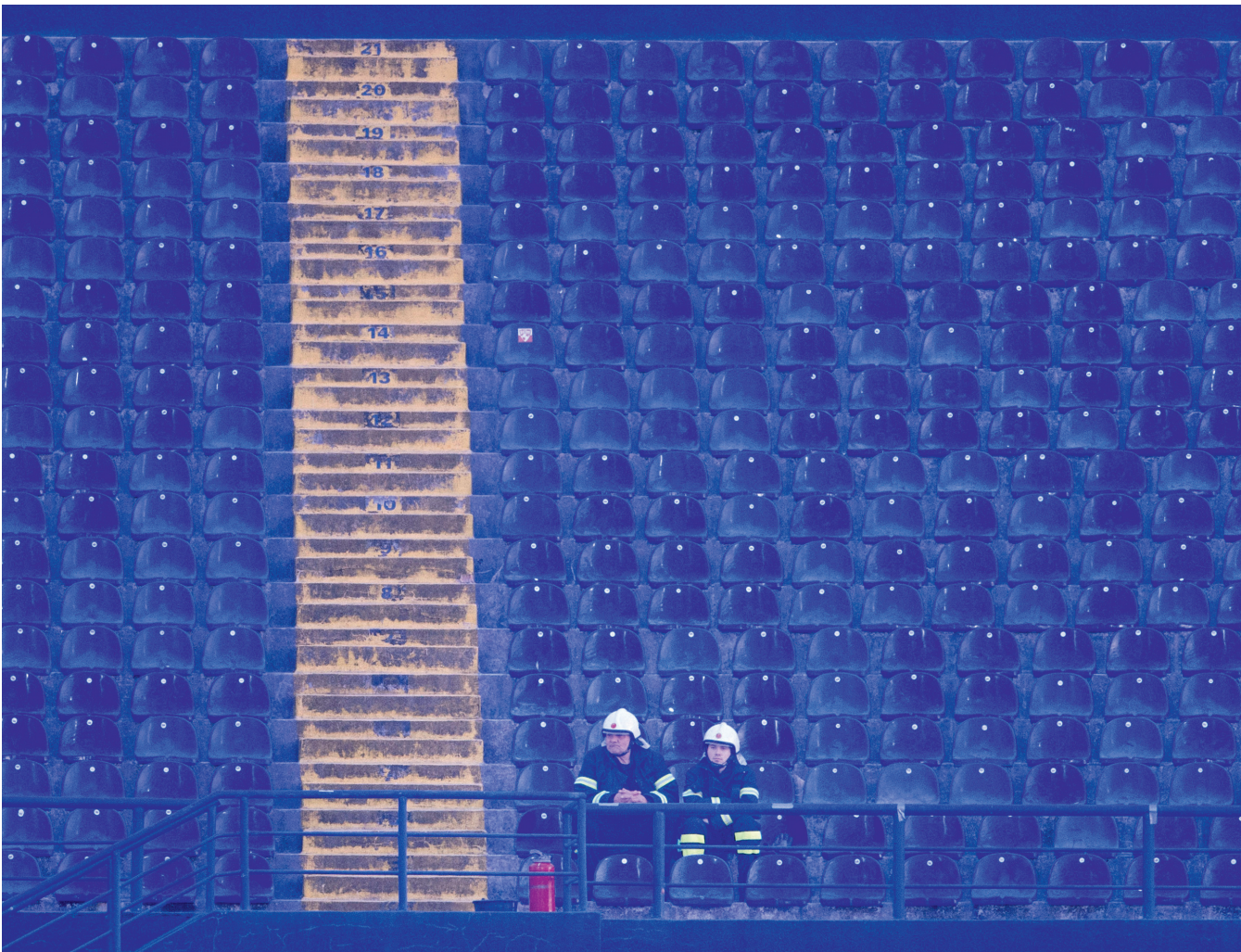
2. HNS protiv rasizma i diskriminacije: Propisi, kontrola i sankcije

2.1.2. Disciplinski pravilnik

HNS je Disciplinskim pravilnikom propisao sankcije za počinitelje prekršaja rasizma i drugih oblika diskriminacije. Sankcionirani mogu biti pripadnici nogometne organizacije koji počine takav prekršaj, ali i klubovi čiji se navijači tako ponašaju. Za klubove čiji navijači naprave takav prekršaj su predviđene novčane kazne, koje se linearno povećavaju za ponovljene prekršaje, djelomično zatvaranje stadiona, igranje bez gledatelja. Ako prekršaj diskriminacije i rasizma počine igrač, trener ili nogometni djelatnik (službena osoba, dužnosnik), igraču će se izreći kazna od

najmanje 10.000 kn, zabrana igranja na 10 utakmica i zabrana pristupa na stadion za vrijeme dok izdržava kaznu, a ostalim fizičkim osobama kazna od najmanje 15.000 kn i zabrana obavljanja funkcija u nogometu u trajanju od tri do šest mjeseci.

Ako nekoliko osoba iz kluba istovremeno napravi takav prekršaj ili postoje druge otežavajuće okolnosti, klubu se može izreći kazna oduzimanja tri boda, kod sljedećeg takvog prekršaja šest bodova, a ako se prekršaj i nakon toga ponovi, klub će se vratiti u niži stupanj natjecanja.

2. HNS protiv rasizma i diskriminacije: Propisi, kontrola i sankcije

2.1.3. Pravilnik o licenciranju klubova

Hrvatski nogometni savez vodi brigu o borbi protiv rasizma i diskriminacije i kroz Pravilnik o licenciranju klubova. U kriteriju S.08, naziva „Praksa rasne jednakosti“, stoji sljedeće:

Tražitelj licence mora utvrditi i primjenjivati svoju politiku provođenja borbe protiv rasizma i diskriminacije u nogometu te mora dostaviti program i izvještaj o mjerama i aktivnostima koje poduzima radi prevencije i uklanjanja rasizma i drugih oblika nesnošljivosti. Ovaj program mora biti u skladu s Uefinim planom od 10 točaka o rasizmu koji je definiran u UEFA

Pravilniku o zaštiti i sigurnosti. Preporučuje se koristiti preporuke sadržane u standardu rasne jednakosti za nogometne klubove koji se može naći na internetskim stranicama FARE-a.

U zadnjih pet ciklusa licenciranja, pet klubova je novčano kažnjeno zbog neispunjenja ovog kriterija. Od natjecateljske godine 2012./13., niti jedan klub nije kažnjen zbog neispunjenja ovog kriterija što znači da svi klubovi imaju planove i politike borbe protiv rasizma, kao i svih oblika nesnošljivosti.

2. HNS protiv rasizma i diskriminacije: Propisi, kontrola i sankcije

2.2. Sigurnost i zaštita na stadionima

Segment sigurnosti na stadionima odnosno mjere koje provode organizatori reguliran je nizom propisa među kojima se posebno ističu Zakon o javnim okupljanjima, Zakon o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima i Pravilnik o sigurnosti na nogometnim natjecanjima, kao i drugi propisi.

Prije svake utakmice održava se sastanak službenih osoba i policije s predstavnicima redarskih i zaštitarskih službi kako bi se istima skrenula pozornost na prijašnje propuste i uputilo ih se u kvalitetniji rad na budućim osiguranjima s naglaskom na povećanje broja redara na tribinama sportskih objekata na kojima su smješteni rizični navijači.

Temeljem iskustava i održanih sastanaka s odgovornim osobama klubova HNL-a u smislu prevencije od predmetnih protupravnih ponašanja započelo se s primjenom odredaba Zakona o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima glede poduzimanja mjera za onemogućavanje pristupa na prostor sportskog objekta osobama za koje se raspolože saznanjima da su se ranije protupravno ponašale kojom prilikom je GNK Dinamo za 213 osoba izdao klupsku zabranu sukladno čl. 32 st

7. Zakona o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima, što je rezultiralo izostankom pripadnika navijačke skupine Bad Blue Boys na stadionu.

Isto će se u budućnosti pokušati prenijeti u provedbu i u drugim klubovima kao preventivna mjera u odnosu na poznate počinitelje i recidiviste kada je u pitanju rasističko ponašanje.

Postupanje sigurnosnih subjekata usmjereno je prema pripadnicima „Ultras“ skupina koji su se istaknuli po svojoj upornosti u činjenju protupravnih ponašanja te ih na taj način onemogućavaju u njihovim budućim planiranim ispadima kako bi se primirili i prestali s činjenjem prekršaja i kaznenih djela.

Kontinuirano se analiziraju planirane i poduzete mjere i radnje na svim visokorizičnim osiguranjima utakmica na kojima je došlo do narušavanja javnog reda i mira u većem obimu kroz iskazivanje rasizma i diskriminacije. Posebno je analizirana učinkovitost preventivnih i represivnih mjera i radnji, te kvaliteta, učinkovitost i zakonitost postupanja zaštitara i redara na osiguranjima javnih okupljanja sportskog karaktera.

2. HNS protiv rasizma i diskriminacije: Propisi, kontrola i sankcije

2.3. Povjerenici za sigurnost i aktivnosti s klubovima

Kada govorimo o sudjelovanju povjerenika za sigurnost klubova 1. i 2. HNL u borbi protiv rasizma i diskriminacije moramo napomenuti da se aktivno sudjelovanje istih temelji na propisima i obvezama koje su propisane prvenstveno u Pravilniku o sigurnosti na nogometnim utakmicama kao i na svim pozitivnim i važećim propisima.

Ulaganje u obrazovanje istih kroz seminare i druge oblike edukacije obveza je Hrvatskog nogometnog saveza, a također na istoj platformi se organizira koordinacija između svih subjekata, kako nadležnih ministarstava, državnih i lokalnih institucija, sudstva tako i

civilnih udruga s predstavnicima sigurnosnog segmenta u hrvatskom nogometu.

Tako je na tragu rečenog organiziran seminar „Sigurnost i zaštita na nogometnim utakmicama“ koji je održan u Opatiji 23. i 24. lipnja 2015. godine, na kojem su sudjelovali sigurnosni stručnjaci i najviše rangirani predstavnici HNS-a, UEFA-inog Odjela za stadione i sigurnost, Nacionalnog odbora za borbu protiv nasilja u sportu, MUP-a RH, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, prekršajnih sudova, HHO-a i nogometnih klubova 1. HNL predstavljenih povjerenicima za sigurnost, a poslije kojeg su doneseni zaključci

2. HNS protiv rasizma i diskriminacije: Propisi, kontrola i sankcije

da se u potpunosti podupiru zaključci i preporuke UEFA/EU/Think Tank evaluacijske posjete 2013. godine.

Nadalje je utvrđeno da će HNS učiniti sve da se akcijski plan Nacionalnog odbora za borbu protiv nasilja u sportu provede i daje puna potpora nastavku rada Nacionalnog odbora uz preporuku da se svi planovi edukacije i prevencije provode zajednički na način da se zajednički planiraju i koordiniraju sve aktivnosti. Isto tako, utvrđeno je da će HNS u narednom periodu za svoja natjecanja sačiniti Listu – popis svih neprihvatljivih ponašanja ili djelovanja koja će vrijediti za sva natjecanja i u odnosu na koje će službene osobe postupati, odnosno u odnosu na koje će nastati jasne sankcije sukladno Disciplinskom pravilniku HNS-a. Za ovu aktivnost HNS će izvršiti konzultacije s Ministarstvom unutarnjih poslova, Ministarstvom znanosti obrazovanja i sporta, organizacijama FARE i HHO te drugim relevantnim izvorima koji mogu pomoći u stvaranju dokumenta koji će biti javno objavljen.

HNS će izvršiti analizu Disciplinskog pravilnika, kao i procedura disciplinskog postupka u odnosu na neprihvatljiva ponašanja te će razmotriti primjenljivost disciplinskog postupka Uefa u odnosu na reprezentacije i klubove kao model postupanja u domaćim natjecanjima kako bi se izbjegla nepotrebna prekidanja utakmica i izbjeglo dojam da nogometna organizacija tolerira neprihvatljiva, pa i zakonski kažnjiva ponašanja.

HNS i MUP RH – Ravnateljstvo policije će izvršiti analizu nejednakog postupanja klubova 1. HNL u odnosu na odredbe Zakona o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima o mjerama zabrane, mjerama opreza, te drugim mjerama iz KZ-a i Zakona o prekršajima kojima se pojedinim prijestupnicima onemogućuje dolazak na sportska natjecanja. HNS je mišljenja da bi se u odnosu na sadašnje zakonsko rješenje trebala uvesti jedinstvena praksa u odnosu na evidencije MUP RH kojoj bi sporazumno trebali pristupiti svi klubovi 1. i 2. HNL.

Cilj je centralizirati spisak prijestupnika i ujednačiti praksu gdje, nažalost, postoje klubovi koji ili ne koriste članak 32. Stavak 7 ZSNNSN ili

ga koriste na način da imaju više osoba kojima sprječavaju ulazak na stadione u odnosu na izrečene mjere suda. Neujednačena praksa ostavlja preveliki prostor za medijske manipulacije u odnosu na prava pojedinca, pa i višestrukih prijestupnika .

Predloženo je analiziranje sustava mjera zabrane, a posebno kada su u pitanju duljina trajanja i neujednačena praksa na prostoru RH, izostanak izricanja mjera od strane sudova počiniteljima na međunarodnim natjecanjima, kao i za počinjenje prekršaja ili čak kažnjivih djela u transferu prema sportskom natjecanju u zemlji ili inozemstvu (u ZSNNSN je u članku 3 definirano sportsko natjecanje u što su uključena i međunarodna natjecanja, a u sudskoj praksi nemamo niti jedan jedini primjer), nepostojanje višegodišnje ili čak doživotne mjere zabrane, mjera zabrane se provodi na način da opterećuje sustav (kontrola poštivanja izrečene mjere uzima ogroman broj radnih sati i resurse MUP-a RH – umjesto da se mjera odnosi na sve **NOGOMETNO POVEZANE AKTIVNOSTI** – prijestupnik ne bi imao pravo biti uključen u bilo koji oblik rada unutar nogometne organizacije u vremenu trajanja zabrane, odnosno ne bi imao pravo pristupa nogometnim aktivnostima na prostoru RH i inozemstvu, a penalizacija bi bila jasno utvrđena, pa i kaznom zatvora).

Također je postignut dogovor da seminar Sigurnost i zaštita na nogometnim utakmicama ulazi u godišnji plan aktivnosti HNS-a i Nacionalnog odbora.

Nadalje, 9. veljače 2016. godine u prostorijama Nogometne akademije HNS-a u Sesvetama nastavno na prethodno spomenuti Seminar održan je Okrugli stol s temom sigurnosti na nogometnim utakmicama 1. i 2. HNL na kojem su u sklopu edukacije i smjernica rada sudjelovali povjerenici za sigurnost i predstavnici nogometnih klubova 1. i 2. HNL, predstavnici Ravnateljstva policije kao i policijskih uprava na čijim područjima nogometne utakmice igraju klubovi 1. i 2. HNL, te predstavnici HNS-a.

2. HNS protiv rasizma i diskriminacije: Propisi, kontrola i sankcije

2.4. Suradnja s Ministarstvom unutarnjih poslova

Kada govorimo o suradnji s MUP-om RH ističemo da se radi o suradnji s istinskim partnerom u borbi protiv rasizma i diskriminacije počinjenog od strane huligana na području RH, ali i u inozemstvu te da bi bez iste suradnje postojala upitnost svih mjera i ciljeva.

Policijski službenici MUP-a RH na temelju kriminalističko-obavještajnih informacija izrađuju profile cilja (mete) sigurnosno interesantnih osoba-vođa (organizatora) nasilja na sportskim natjecanjima, kao i rasističko diskriminirajućih ponašanja.

Policijski službenici koji su usmjereni na tematiku suzbijanja nereda na sportskim natjecanjima kroz redovite kontakte sa HNS-om i klubovima HNL-a dodatno su povezani razmjenom iskustava čime je olakšana suradnja i omogućeno ujednačeno postupanje.

Kroz redovite sastanke pred održavanje nogometnih utakmica predstavnici nogometnih klubova 1. HNL su redovito upoznavani s aktualnim stanjem sigurnosti na sportskim natjecanjima i očekivanim rizicima, usmjeravani su na usklađivanje infrastrukture stadiona sa

Zakonom o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima, prvenstveno po pitanju video nadzora.

Održavaju se sastanci na kojima se redare i zaštitare upoznaje s aktualnim problemima pri osiguranju sportskih natjecanja, među kojima su i rasizam i diskriminacija te u cilju pronalaska spornih transparentata s metodologijom obavljanja kvalitetnog pregleda prilikom ulaska gledatelja u sportske objekte. Sukladno preporukama nakon održavanja visoko-rizičnih utakmica kroz sastanke se vrši analiza planiranih i poduzetih mjera i radnji.

Nadalje, u provedbi osiguranja sportskih natjecanja visokog ili srednjeg rizika aktivno se uključuju inspektori za zaštitarske i detektivske poslove koji provode nadzore iz svoje domene rada.

Policijski službenici sukladno pozitivnim zakonskim propisima provode niz preventivno represivnih mjera u sklopu borbe protiv rasizma i diskriminacije, otkrivaju počinitelje i kao tužitelji zastupaju postupke protiv istih.

2. HNS protiv rasizma i diskriminacije: Propisi, kontrola i sankcije

2.5. Suradnja s drugim državnim institucijama i civilnim organizacijama

U listopadu 2013. godine održana je 1. sjednica Nacionalnog odbora za borbu protiv nasilja u sportu. Ukazuje se na potrebu izričitog pridržavanja propisa, a posebice Zakona o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima kao specijaliziranog zakona kojim je regulirano područje sportskih natjecanja.

Od tada se kontinuirano sastajao isti Nacionalni odbor te donosio smjernice djelovanja sa nacionalne razine.

U svakodnevnom radu po pitanjima borbe protiv rasizma i diskriminacije, HNS usko surađuje s ostalim nadležnim ministarstvima, subjektima lokalne uprave te nevladinim organizacijama poput Hrvatskog helsinškog odbora i udrugom FARE, kao i sudbenim subjektima.

3. HNS protiv rasizma i diskriminacije: Prevenirica

3.1. Moja tribina

Kako bi se na najbolji mogući način borio protiv rasizma, diskriminacije i nasilja na nogometnim tribinama Hrvatski nogometni savez pokrenuo je promotivnu kampanju "Moja tribina" kojoj su se odmah priključili hrvatski reprezentativci i reprezentativke, hrvatska futsalska reprezentacija, kao i igrači i treneri svih hrvatskih prvoligaša te su joj pružili svoju podršku.

Prvi su kampanju "Moja tribina" podržali igrači i treneri svih hrvatskih prvoligaša da bi im se ubrzo zatim, dakako, pridružili i hrvatski nogometni reprezentativci. Predvođeni kapetanom Darijom Srnom, Vatreni su kroz efektne video spotove poslali jasne poruke kakve tribine priželjkuju. To su tribine bez nasilja, uništavanja, rasizma, ksenofobije i drugih oblika diskriminacije. Tribine na kojima se pjeva i na kojima se bodri 90 minuta, na kojima se poštuju protivnici, službene osobe i drugi navijači. Tribine na koje dolaze i mladi i stari, djeca i roditelji, kao i starije generacije i s kojih se sigurno vijore hrvatske boje i zastave te s kojih se glasno čuje "Lijepa naša".

Hrvatske reprezentativce u priključivanju ovoj

kampanji i davanju podrške istoj kasnije su slijedile i mlađe generacije hrvatske reprezentacije, kao i hrvatska ženska A reprezentacija te hrvatska A futsalska reprezentacija.

Pozitivna i zdrava atmosfera na tribinama je sigurno zajednička želja svih sudionika hrvatskog nogometa - od Saveza i klubova preko igrača, igračica i trenera do medija, gledatelja, navijača i cijele javnosti.

Zbog toga su hrvatski reprezentativci i reprezentativke, kao i nogometaši i treneri hrvatskih prvoligaša pozvali sve navijače i nogometne zaljubljenike da se diskriminaciji suprotstave zajedno, kao što se zajedno slave i pobjede, pjeva himna te daje maksimum za Hrvatsku, ali i za svoj klub, a odlično je to sročio i Mario Mandžukić porukom: "Najjači smo kada smo zajedno!"

Hrvatski nogometni savez koristi kampanju #MojaTribina i na svojim vrlo praćenim društvenim mrežama te promovira istu na utakmicama hrvatskih reprezentacija, putem reklamnih panoa, video poruka na semaforu i u brošurama za utakmice.

3. HNS protiv rasizma i diskriminacije: Prevenirica

3.2. Suradnja sa Svjetskom organizacijom Roma

Djelujući kao udruga, Svjetska organizacija Roma bori se protiv diskriminacije, rasizma i siromaštva. Cilj same Udruge jest okupljanje svih nacionalnih manjina u RH kroz razne događaje poput onih sportsko-rekreativnog tipa, edukativnih, zabavnih, kroz različita predavanja, seminare, okrugle stolove i slično, a sve kako bi se promicala ravnopravnost među ljudima različite nacionalne pripadnosti te ravnopravnost među spolovima, ali i, naravno, kako bi se suzbili rasizam i svi oblici diskriminacije u društvu te na sportskim, odnosno, nogometnim terenima.

Upravo u 2016. godini Svjetska organizacija Roma potpisala je novi ugovor s Hrvatskim nogometnim savezom kako bi se nastavila odlična suradnja između ove dvije organizacije te kako bi HNS na najbolji mogući način nastavio pružati podršku Svjetskoj organizaciji Roma. Ove dvije organizacije zajedničkim su naporima započele s projektom nogometnih kampova nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj koji su u 2015. godini održani u četiri hrvatska grada: Daruvaru, Vukovaru, Slavonskom Brodu i Poreču. Projekt je to koji okuplja dječake i djevojčice nacionalnih manjina u RH te je jedinstven u svijetu, a za cilj ima dati doprinos borbi protiv rasizma i diskriminacije u nogometu.

Svjetska organizacija Roma već je ranije uspješno odradila i niz drugih projekata poput Dječjih olimpijskih igara Roma i nacionalnih manjina, europskih prvenstava Roma i prijatelja u malom nogometu, svjetskih prvenstava Roma i

prijatelja u malom nogometu uz, dakako, brojne organizirane humanitarne nogometne utakmice koje su se odigrane diljem Hrvatske, ali i čitave Europe, a u kojima je zaigrala hrvatska nogometna reprezentacija Roma te je i u ovome projektu Hrvatski nogometni savez pružio svoju podršku. Također, Svjetska organizacija Roma sudjelovala je i na prvom europskom kongresu Roma u sportu gdje se razgovaralo o borbi protiv diskriminacije i različitosti u društvu uz održane brojne radionice.

U naredne dvije godine Svjetska organizacija Roma, dakako, uz pomoć i pokroviteljstvo HNS-a, ima u planu novi projekt na temu "Loptom protiv nasilja, diskriminacije i rasizma", kao i održavanje nogometnih kampova nacionalnih manjina RH u Dubrovniku, Bjelovaru i Puli, malonogometni turnir nacionalnih manjina RH za djevojčice i dječake uzrasne dobi od sedam do 16 godina, a koji će se održati u Belom Manastiru te Slavonskom Brodu, a sve kako bi se izravno radilo s djecom i mladeži te kako bi se od njihovih ranih dana razvio osjećaj pripadnosti, odgovornosti prema drugima, unaprijedila kvaliteta života, stekle nove vještine i sposobnosti te, naravno, promicala ravnopravnost kako bi se zakoračilo prema društvu sa što manje nasilja, rasizma i diskriminacije.

Naporima Svjetske organizacije Roma učestalo potporu daje i hrvatska nogometna reprezentacija, promocijom odgovarajućih poruka prilikom reprezentativnih okupljanja.

3. HNS protiv rasizma i diskriminacije: Prevenirica

3.3. Kampovi nacionalnih manjina

Hrvatski nogometni savez u 2015. je godini u četiri hrvatska grada, u suradnji sa Svjetskom organizacijom Roma, organizirao nogometne kampove nacionalnih manjina koji igraju važnu ulogu u sveopćoj borbi protiv nejednakosti u društvu.

Prvi, povijesni nogometni kamp nacionalnih manjina održan je 2014. godine u Daruvaru nakon čega su Vukovar, Slavonski Brod i Poreč u lipnju, srpnju i kolovozu 2015. godine prihvatili domaćinstvo sljedeća tri takva događanja. Kampovi promiču integraciju sporta i međusobnu toleranciju između djece različitih nacionalnosti, kako kroz nogomet tako i kroz prigodne radionice, društvene i kulturne događaje, uključujući i tribine i javne rasprave.

U organizaciji Hrvatskog nogometnog saveza, koji pruža punu potporu projektu, na nogometnim kampovima nacionalnih manjina diljem Hrvatske poslana su poruke mira i poštovanja. Mladima je, naime, posebno važno

imati priliku pronaći svoje mjesto u društvu upravo kroz nogomet, a u kampovima je sudjelovalo više stotina djece kako bi im se to i omogućilo.

"Ovakve aktivnosti uistinu mnogo doprinose razvoju tolerancije i razumijevanja. Poruka koju šaljemo - ujedinjeni loptom protiv nasilja, rasizma i diskriminacije - dovoljno govori o našim ciljevima i željama. Na našu radost, to traže i Europska unija i Ujedinjeni narodi, FIFA, UEFA i HNS, u suradnji s udrugama koje rade na dobrobit nogometa. Idemo stepenicu po

stepenicu da to bude ono što hrvatskom nogometu treba te da se radi na uključivanju manjina i edukaciji", kazao je jedan od organizatora kampa te predsjednik Svjetske organizacije Roma Toti Dedić.

Hrvatski nogometni savez izrazito je ponosan na kampove nacionalnih manjina jer se radi o projektu koji je jedinstven u svijetu te u praksi pokazuje kako se nogometna organizacija može nositi s izazovima u borbi protiv rasizma i diskriminacije.

3. HNS protiv rasizma i diskriminacije: Prevenirica

3.4. Edukacija, rad s mladima i organizacija događaja

Edukacija i rad s mladima su među ključnim segmentima u preventivnom djelovanju u borbi protiv rasizma i diskriminacije. Stoga se predlažu sljedeće mjere:

1) Organizacija predavanja i radionica s klubovima 1. i 2. HNL na temu sprječavanja rasizma i diskriminacije u nogometu. Službenim osobama i svim kategorijama igrača predstaviti što je diskriminacija te im pokazati kako je nogomet utjecajna aktivnost za društvo te da su nogometaši kao uzori djeci obvezni promicati načela fair-playa i respekta.

2) Organizacija aktivnosti i radionica sa skupinama navijača, uz nagrade onima koji sami osmisle i promoviraju načela fair-playa i respekta na utakmicama na zapažen način.

3) U sklopu kampova Hrvatskog nogometnog saveza nastaviti s radom s djevojčicama i nacionalnim manjinama uz kratak prikaz aktivnosti kampova. Obavezna aktivnost voditelja kampova i trenera mora biti učiti sudionike o opasnostima vrijeđanja i diskriminacije kao i poštivati etički kodeks u radu.

4) Organizirati nogometne utakmice s ciljem promicanja jednakosti, ravnopravnosti i društvene uključenosti kroz nogomet.

5) Odrediti ambasadore za toleranciju i respekt iz redova uglednih bivših i aktualnih nogometaša.

6) Promovirati projekt #MojaTribina putem klubova, na utakmicama, u TV prijenosima, na promotivnim plakatima i dr.

3. HNS protiv rasizma i diskriminacije: Prevenirica

3.5. Povezivanje s drugim organizacijama

Borba protiv diskriminacije, odnosno za prihvaćanje različitosti, vodi se propisima, kontrolom, sankcioniranjem, komunikacijama, obrazovanjem, ali jednako tako i povezivanjem i suradnjom. Povezivanje i suradnju Svjetska nogometna organizacija (FIFA) ističe kao jedan od ključnih stupova svojih nastojanja.

Različita znanja i sposobnosti moraju se ujediniti kako bi iznjedrila optimalne rezultate, što znači da iskustva pojedinih stručnjaka s različitih područja, njihova energija i vrijeme, uz pravilno rukovođenje financijama, mogu učinkovito odgovoriti na stare, ali i nove izazove.

Radne skupine Hrvatskog nogometnog saveza mogu analizirati zajedničke interese i ciljeve na pojedinim seminarima i konferencijama, kao i kroz publikacije, a pružaju se prilike i za međunarodnu suradnju na istim ili sličnim područjima. Javno mnijenje i navijački stavovi također se mogu uklopiti u strateške smjernice.

Sustav komunikacija, propisa, sankcioniranja i edukacije često se preklapaju, iz čega proizlazi da je međusobno širenje znanja i ideja u određenoj tematici nužno za napredak i uspjeh u suzbijanju diskriminacije. Štoviše, takvom se interakcijom pojačava vjerodostojnost, a posebice kroz edukaciju manjine se mogu osjetiti uključene u društvo.

Vladine i nevladine udruge, percipirane kao partneri za provođenje obrazovnih i socioloških programa i projekata, kroz nogomet će imati šansu doseći veći broj ljudi, a u slučaju uspješne sinergije navedenih sustava, omogućavaju brzu i prikladnu reakciju u eventualnim hitnim slučajevima.

Stručni sastanci koji obuhvaćaju više područja, kao i forumi, znatno će lakše i temeljitije prezentirati aktualne probleme, ali i što je još važnije, pronaći prijedloge za budućnost, za daljnje širenje horizonata i suprotstavljanje rasizmu i diskriminaciji.

3. HNS protiv rasizma i diskriminacije: Prevensija

3.5.1. Suradnja s organizacijom FARE

FARE mreža je međunarodna organizacija koja okuplja sve ljude koji se bore i podržavaju borbu protiv diskriminacije, rasizma, seksizma, transfobije, homofobije, diskriminacije osoba s invaliditetom i nejednakosti u nogometu. Ova organizacija okuplja više od 130 članica u više od 35 različitih zemalja Europe, a Fare mrežu čine brojne navijačke skupine, skupine koje se bore za ljudska prava, amaterski klubovi, grassroots skupine, aktivisti i brojni drugi koji, pak, podržavanjem i promocijom same Fare mreže te raznim kampanjama, aktivnostima, akcijskim tjednima i sličnim događajima tijekom godine pridonose borbi protiv rasizma i diskriminacije u nogometu i na nogometnim terenima.

Ova organizacija djeluje u svim granama nogometa te u iste želi uključiti sve marginalizirane i diskriminirane skupine, nacionalne manjine, izbjeglice, azilante i druge skupine kako bi pridonijela njihovom socijalnom uključivanju te osjećaju pripadnosti društvu.

Putem svojih "Football people" akcijskih tjedana Fare mreža želi ujediniti sve u nogometu kako bi se zauzeo jedinstven stav protiv diskriminacije. Ova akcija za vrijeme svoga trajanja obavlja preko dvije tisuće raznih aktivnosti u preko 45 zemalja te se tako promaknula u najveću inicijativu za borbu protiv diskriminacije u nogometu, ne samo na europskoj već i svjetskoj razini. Osim raznih organizacija, skupina, aktivista, klubova i nogometnih saveza, ovoj se akciji mogu priključiti svi pojedinci s dobrom voljom i željom da se iskorijeni diskriminacija u nogometu.

Kako i sami navode na svojim internetskim stranicama (farenet.org), Fare želi pokrenuti pozitivne promjene

osporavajući diskriminaciju na svim razinama nogometa, koristeći nogomet kao alat za borbu protiv društvene diskriminacije, potičući umrežavanje i transnacionalnu razmjenu primjera dobre prakse, poduzimajući aktivnosti kako bi se osnažili i izgradili kapaciteti marginaliziranih i diskriminiranih skupina te dajući glas onima koji se bore protiv same diskriminacije u nogometu. Navedeno čine kroz brojne međunarodne događaje, konferencije, okrugle stolove, vodiče, edukativne materijale, kampanje, akcijske tjedne, aktivnosti na brojnim međunarodnim nogometnim natjecanjima, nadgledanjem utakmica te prijavom primijećene diskriminacije u nogometu.

Proteklih godina brojni hrvatski nogometaši, nogometne legende i nogometni dužnosnici pružili su podršku Fare mreži, kao i akcijskim tjednima "Football People" koji se održavaju od 8. do 22. listopada svake godine. Borbi protiv diskriminacije priključili su se tako predsjednik HNS-a Davor Šuker, velikani poput Josipa Škoblara i Slavena Zambate, izbornik Ante Čačić, aktualni hrvatski nogometni reprezentativci, kao i svi klubovi MAXtv Prve lige te njihovi nogometaši, a isti će, uz podršku brojnih novih imena činiti to i dalje kako bi zajedno rekli NE rasizmu i diskriminaciji u nogometu.

3. HNS protiv rasizma i diskriminacije: Prevensija

3.5.2. Suradnja s organizacijom CAFE

Hrvatski nogometni savez ponosan je što je od travnja 2016. godine partner Centra za pristup nogometu u Europi (CAFE). Po prvi puta je akcijski tjedan CAFE-a održan i u Hrvatskoj, čime su postavljeni temelji dugoročne suradnje.

CAFE je partner Uefe te radi s navijačima, klubovima i vladinim organizacijama s jednim jasnim ciljem - omogućavanjem kvalitetnijeg pristupa nogometnom iskustvu osobama s invaliditetom.

Osobe s invaliditetom najveća su manjinska skupina s više od milijardu ljudi na svijetu s određenim oblikom invaliditeta. Naravno, veliki postotak tih osoba ujedno su i nogometni navijači kojima treba omogućiti što bolji pristup nogometnim događajima.

Hrvatski nogometni savez surađivat će s CAFE-om i klubovima kroz edukacije, proces licenciranja i razmjenu dobrih iskustava kako bi navijačima s invaliditetom omogućili bolji pristup hrvatskim stadionima i uživanje u nogometu.

3.5.3. Suradnja s Klubom navijača Uvijek vjerni

Uvijek vjerni je službeni klub navijača hrvatske nogometne reprezentacija koji ima partnerski odnos s Hrvatskim nogometnim savezom. HNS i Klub navijača Uvijek vjerni zajedno će raditi na edukaciji navijačkih skupina, promociji pozitivnih navijačkih vrijednosti i borbi protiv rasizma, diskriminacije, nasilja i drugih protupravnih ponašanja na stadionima.

Klub navijača Uvijek vjerni u planu ima sljedeće aktivnosti u suradnji s romskom manjinom u Republici Hrvatskoj:

1. Organizacija malonogometnog turnira na kojem bi se natjecale reprezentacije Roma, sportskih novinara, HNS-a i Uvijek vjernih. Poruka takvog turnira bila bi vrlo jasan i nedvosmislen NE rasizmu i diskriminaciji jer na terenu i na tribinama svi moraju biti jednaki.

2. Predstavnici Uvijek vjerni će na svom

putovanju na Europsko prvenstvo u Francuskoj povesti nekoliko pripadnika romske zajednice te im osigurati put i smještaj.

3. Uvijek vjerni će tijekom Eura organizirati javno gledanje i praćenje utakmice širom Hrvatske, gdje će putem velikih ekrana emitirati spotove koji će biti napravljeni zajedno s nacionalnim manjinama, a putem kojih će biti poslana poruke tolerancije. Tako će se sve članove Kluba navijača, kao i druge navijače na najvećim hrvatskim trgovima, educirati o pozitivnim vrijednostima i nužnosti borbe protiv rasizma i diskriminacije.

4. Uvijek vjerni će za Euro pripremiti posebne majice za sve članove Kluba navijača za Europsko prvenstvo na kojima će biti jasne poruke protiv rasizma i diskriminacije.

4. Ciljevi Akcijskog plana

4.1. Provedba Akcijskog plana

Temeljni ciljevi svakako moraju biti na principima slobode, demokracije, poštivanja temeljnih sloboda i vladavine zakona u smislu postizanja viših standarda u borbi protiv rasizma i diskriminacije utemeljene na spolu, rasi, etničkom porijeklu, religiji ili uvjerenju, invalidnosti, dobi ili spolnoj orijentaciji.

Budući da su rasizam, ksenofobija i antisemitizam suprotni temeljnim pravima kako to uređuju svi pozitivni zakonski propisi i okviri, cilj i temeljno pravo svakog pojedinca je da na nogometnim utakmicama sudjeluje ili prati bez diskriminacije i uznemiravanja na prethodno navedenim temeljnim ciljevima.

Cilj također mora biti provedba svih aktivnosti za borbu protiv rasizma i diskriminacije u svim područjima organizacije nogometnih utakmica, sigurnosti i pratećih aktivnosti, koristeći se pri tome svim dostupnim resursima i sredstvima, kroz suradnju sa svim partnerima uz iniciranje, poticanje i promicanje dobre prakse i iskustava.

U narednom periodu biti će postavljeni rokovi u kojima se očekuje da nogometni klubovi 1. i 2. HNL kao i drugi partnerski subjekti slijedom Akcijskog plana izrade provedbene planove za klupsku razinu i uključe se u aktivnu provedbu ovog nacionalnog plana.

4.2. Praćenje provedbe Akcijskog plana

Za praćenje provedbe Akcijskog plana bit će zadužen Hrvatski nogometni savez koji će zajedno sa partnerima periodično analizirati smjernice, ciljeve i rezultate sukladno čemu će se nadopunjavati, izmjenjivati i ažurirati ovaj Plan.

Također, na godišnjem Seminaru o sigurnosti i zaštiti na nogometnim utakmicama kao obavezna točka uvrstiti će se i analiza rezultata provedbe ovoga plana, gdje će svi meritori subjekti moći dati svoj

stav o rezultatima, a koji će biti sastavni dio izvješća o provedbi akcijskog plana te će također služiti kao smjernica za izmjene i nadopune ovoga plana.

BUDI PONOSAN

Izdavač: Hrvatski nogometni savez, Ulica grada Vukovara 269a, 10000 Zagreb